24

№ (5324) 686

„Кыз Сайкал" (поэма).

Урмамбетов О.

27.11.1978 ж.

ПАПКА ДЛЯ БУМАГ

197___ год

5324/1008

О. Урмамбетов

Кыз Сайкал

О. Урмамбетовдун „Кыз сайкал-
айтуу поэмасына рецензия.

Жарыш бактоолорго карагандa „Кыз сайкал" окуясы эл арасына кеңири тараган, Колдо да, Чүйдө дө, Таласта да белгилүү чыгарма сыяктуу. Ошондой эле „Манас" эпосунун окуясына да кирген. Анда каармандардын эле Манас менен эңишке түшүп, оз эсерден айым кое сактайт.

О. Урмамбетовдун айтуусунда биринчи жолу оз алдынча эпос катарында белгилүү болуп отурат. Поэманын көлөмү 4324 ыр жолунан жана 1,-1,5 п.л. жакын кара сөздөн турат, бардыгы - 7,5 п.л.

Айтуучунун айтканына караганда „Кыз сайкал" чыгармасы андан мурун эле кара сөз жана ыр түрүндө жашап келген. Аны Онузбай Урмамбетов жер-жерлерден, ар башка айтуучулардын оозунан уккан, өзү да айта койон жүргөн

кыскасы ошол не аралыгында
мунушман белгисиз болсо да
ар кандай себептер менен
жазылып алынбай жүргөн чы-
гармо биринчи жолу өз ал-
дынча жашаган [illegible] ва-
риант катарында колго тийди.
Ошондуктан тил, адабият
институтунун фондусуна
кабыл алуу керек деп
эсептеймин.

Б. Кебекова

27-ноябрь, 1978-ж.

Байыркы өткөн замандарда кыргыз
элинде Найгут уругунан чыккан Карача
аттуу кан болгон. Ал адам Кең-Тургак
тарабында калмак кандары менен чектеш
элин жоодон сактап бирде жеңсе, бирде жең-
дирип, кытай, калмак кандары менен
тынымсыз кармашып турган. Кээде
кытайдан кээде калмактан кол келип
Карача кандын жанын тындырган
экен. Кең Тургакды турак кылып,
Жылгындуунун өзөнүнө чоң чеп сал-
дырган. Буга кытай, калмак уда-
ларын алдырып көп дүйнө сарп
кылган. Кең Тургак жоонун да,
көрбөнүн да басып өткөн жолунда
болуп пайдалуу жагы көп болсо
дагы, бирде зыяндуу жагы да бол-
гон, Карача кан көп бүлгүнгө учура-
ган. Өзүнө коргон-чеп салып, чекара-
сын тактап, жер-жерге карагчу